

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

Slutbetänkande (2016:70) Ett starkt straffrättsligt skydd mot människohandel och annat utnyttjande av utsatta personer

Ju 2016/07656/L5

Sammanfattning

Tingsrätten delar i huvudsak de bedömningar och förslag som framförs i betänkandet. Angående lydelsen av den föreslagna lagtexten 4 kap 1 a § andra stycket brottsbalken (BrB) har tingsrätten en synpunkt som framgår under vederbörande avsnitt nedan.

Avsnitt 3.7.2 Otillbörligt medel

Tingsrätten har ingen erinran mot det föreslagna förtydligandet i lagtexten att en handelsåtgärd vidtas ”genom” något av de uppräknade otillbörliga medlen ersätts med uttrycket ”med användande av” ett otillbörligt medel, även om tingsrätten ifrågasätter om inte redan den nuvarande lydelsen är tydlig nog. En ändring i författningstexten som nu föreslås torde emellertid på ett tydligt sätt kunna stävja den oönskade rättstillämpningen som synes ha orsakats av övertolkning av tidigare förarbeten.

Avsnitt 3.7.4 Exploateringssyftet m.m.

Tingsrätten har ingen invändning mot att lagtexten ändras på det föreslagna sättet för att täcka in alla uppsåtsformer i straffbestämmelsen.

Avsnitt 3.7.6 Människohandel med barn

Författningsförslaget i 4 kap 1 a § andra stycket brottsbalken (BrB) rörande att det ska räcka med oaktsamhet i förhållande till att en person inte fyllt 18 år kan förtydligas. Begreppet oaktsamhet har en vid betydelse och det kan därför finnas skäl att precisera vad som utgör det oaktsamma beteendet. Som man i betänkandet berört finns det i 6 kap. 13 § BrB en oaktsamhetsregel som innebär att gärningsmannen ska dömas till ansvar, även om han inte insåg men hade skälig anledning att anta att ett barn inte uppnått en viss ålder. Tingsrätten har förstått det som att avsikten i betänkandet är att införa en motsvarande bestämmelse gällande människohandel med barn. Bestämmelsen i 6 kap. 13 § BrB infördes 2005

och är väl inarbetad och begreppet vedertaget. Lagtexten borde därför utformas på detta sätt i stället för den föreslagna lydelsen. Tingsrätten föreslår därför att bestämmelsen i stället bör lyda enligt följande.

Detsamma ska gälla för den som begår en sådan gärning om han eller hon inte insåg men hade skälig anledning att anta att den andra personen inte fyllt arton år.

Avsnitt 4.7 Överväganden och förslag – tvångsarbete eller exploatering för annan verksamhet i en situation som innebär nödläge för den utsatte och avsnitt 4.8 Överväganden och förslag – otillbörliga ekonomiska utnyttjanden av personer som befinner sig i en utsatt situation

Utredningens förslag att det ska införas två nya straffrättsliga bestämmelser *utnyttjande av annans nödläge* i 4 kap. 3 § BrB och *otillbörligt ekonomiskt utnyttjande av annan* i 9 kap. 10 a § BrB tillstyrkes.

Det kan antas att de föreslagna bestämmelserna, genom att komplettera redan befintliga straffrättsliga regleringar, kan bidra till ett starkare skydd för utsatta personer som utnyttjas i andra fall än vid människohandel.

Detta ärende har beslutats av lagmannen Christel Lundmark, rådmannen Thomas Blomgren samt tingsfiskalerna Robert Forslund och Jonatan Lundqvist, vilka samtliga även varit föredragande.

Thomas Blomgren
tf. lagman